

Jakiego prawa aborcyjnego oczekują Polacy?

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

- Zdecydowana większość Polaków akceptuje prawo do przerwania ciąży w przypadkach przewidzianych w obowiązującej ustawie. Skutkuje to poparciem dla utrzymania kompromisu aborcyjnego z 1993 roku, wyrażanym przez ponad trzy piąte badanych (62%).
- Trwająca debata publiczna na ten temat spowodowała przede wszystkim umocnienie się w poglądach tych osób, które dopuszczają aborcję. Poparcie dla przerywania ciąży w obecnie dozwolonych sytuacjach jest wyrażane w sposób bardziej zdecydowany niż wcześniej.
- Można także zauważyć niewielki wzrost poparcia dla dopuszczalności aborcji w przypadkach trudnej sytuacji materialnej lub osobistej kobiety, jednak przerwanie ciąży w takich okolicznościach wciąż akceptuje nie więcej niż 20% Polaków. Niezmiennie najmniejsze jest zrozumienie dla aborcji z powodu niechęci do posiadania dzieci (dopuszcza ją 14% badanych).

Debata dotycząca aborcji powróciła do polskiej sfery publicznej za sprawą dwóch obywatelskich projektów ustaw, nad którymi obradowano w Sejmie pod koniec września i na początku października. Jeden z nich zakładał zaostrzenie, drugi złagodzenie obowiązującego od 1993 roku kompromisu aborcyjnego. Trzeciego października „czarny protest”, skierowany przeciw proponowanym zmianom ograniczającym możliwość przerywania ciąży, zgromadził tysiące demonstrantów.

CBOS od początku lat dziewięćdziesiątych prowadzi badania na temat poglądów dotyczących aborcji. W ostatnich latach (od 2007 roku) można było zaobserwować spadek społecznego przyzwolenia dla przerywania ciąży, również w przypadkach ustawowo dozwolonych. Czy powrót tej kwestii do debaty publicznej wpłynął na deklarowane przez Polaków poglądy? W październikowym sondażu¹, który przeprowadziliśmy już po najgwałtowniejszej fazie sporu, zbadaliśmy stosunek do propozycji zmian istniejących przepisów oraz pytaliśmy o dopuszczalność przerywania ciąży w różnych okolicznościach.

KIEDY DOPUSZCZALNE JEST PRZERWANIE CIĄŻY?

Opinie dotyczące kwestii, kiedy dozwolone jest przerywanie ciąży, w przeważającej większości wciąż są zgodne z obowiązującym prawodawstwem. Prawie powszechnie uznawana jest dopuszczalność aborcji w przypadku zagrożenia życia (86%) lub zdrowia matki (77%), a także jeśli ciąża jest wynikiem czynu zabronionego (79%). Nieco mniej badanych, chociaż także zdecydowana większość (60%), uważa, że przerywanie ciąży powinno być dozwolone, jeśli wiadomo, że dziecko urodzi się upośledzone.

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (317) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 8–19 października 2016 roku na liczącej 937 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Jak Pan(i) sądzi, czy przerywanie ciąży powinno być dopuszczalne przez prawo, gdy:	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć
	w procentach				
– zagrożone jest życie matki	59	27	3	4	7
– zagrożone jest zdrowie matki	47	30	10	4	9
– ciąża jest wynikiem gwałtu, kazirodztwa	57	22	9	5	7
– wiadomo, że dziecko urodzi się upośledzone	34	26	16	9	15
– kobieta jest w ciężkiej sytuacji materialnej	7	13	36	36	8
– kobieta jest w trudnej sytuacji osobistej	5	12	37	37	9
– kobieta po prostu nie chce mieć dziecka	5	9	23	55	8

Dla trzech czwartych respondentów trudna sytuacja materialna lub osobista kobiety, a także niechęć do posiadania dzieci nie stanowią okoliczności uzasadniających przerywanie ciąży. W tych przypadkach aborcję dopuszcza odpowiednio: 20%, 17% i 14% badanych.

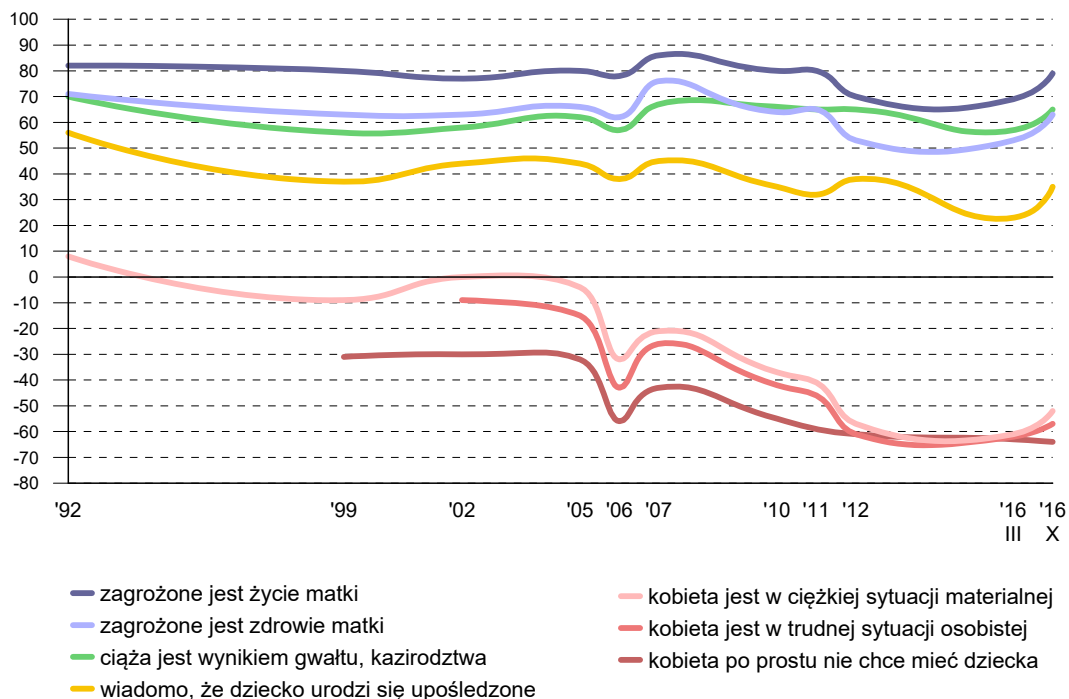
Od początku lat dziewięćdziesiątych można zaobserwować trend zmniejszania się społecznego przyzwolenia dla aborcji. Szczególnie widoczna zmiana nastąpiła w roku 2012, kiedy odnotowaliśmy znaczący spadek poparcia dla dopuszczalności przerywania ciąży niemal w każdym przypadku. W tym kontekście wyniki naszego sondażu realizowanego w październiku 2016 wydają się szczególnie interesujące. W porównaniu z poprzednim badaniem (z marca br.) przyzwolenie na aborcję wzrosło niemal w każdej kategorii. Wprawdzie wzrost wskazań nie jest gwałtowny (maksymalnie 7-punktowy), jednak trzeba zwrócić uwagę na fakt, że stanowi to odwrócenie dotychczasowego trendu.

Tabela 2

Jak Pan(i) sądzi, czy przerywanie ciąży powinno być dopusz- czalne przez prawo, gdy:	Odpowiedzi respondentów według terminów badań*																					
	III 1992		VI 1999		X 2002		I 2005		XI 2006		IX 2007		VI 2010		VIII 2011		XI 2012		III 2016		X 2016	
	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie
	w procentach																					
– zagrożone jest życie matki	88	6	86	6	85	8	88	8	86	8	91	5	87	7	87	7	81	11	80	11	86	7
– zagrożone jest zdrowie matki	82	11	77	14	77	14	80	14	77	15	85	9	78	14	79	14	71	18	71	18	77	14
– ciąża jest wynikiem gwałtu, kazirodztwa	80	10	72	16	73	15	77	15	73	16	79	12	78	12	78	13	78	13	73	16	79	14
– wiadomo, że dziecko urodzi się upośledzone	71	15	61	24	65	21	66	22	62	24	66	21	60	25	59	27	61	23	53	30	60	25
– kobieta jest w ciężkiej sytuacji materialnej	47	39	38	47	44	44	42	46	27	59	34	55	26	63	24	65	16	73	14	75	20	72
– kobieta jest w trudnej sytuacji osobistej	-	-	-	-	38	47	36	51	21	64	30	56	23	65	21	67	13	74	13	75	17	74
– kobieta po prostu nie chce mieć dziecka	-	-	27	58	28	58	28	60	16	72	23	66	18	73	16	75	14	75	13	76	14	78

* Zsumowano odpowiedzi twierdzące („zdecydowanie tak” i „raczej tak”) oraz przeczące („raczej nie” i „zdecydowanie nie”). Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

RYS. 1. JAK PAN(I) SĄDZI, CZY PRZERYWANIE CIĄŻY POWINNO BYĆ DOPUSZCZALNE PRZEZ PRAWO, GDY*:

* Różnica między sumą odpowiedzi „zdecydowanie tak” i „raczej tak”, a sumą odpowiedzi „zdecydowanie nie” i „raczej nie”. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Szczegółowe porównanie odpowiedzi z marca i października 2016 roku pozwala ustalić, w jakich kategoriach nastąpiły zmiany w stosunku do badania sprzed siedmiu miesięcy.

Tabela 3

Jak Pan(i) sądzi, czy przerywanie ciąży powinno być dopuszczalne przez prawo, gdy:	Zdecydowanie tak		Raczej tak		Raczej nie		Zdecydowanie nie		Trudno powiedzieć	
	III 2016	X 2016	III 2016	X 2016	III 2016	X 2016	III 2016	X 2016	III 2016	X 2016
	w procentach									
– zagrożone jest życie matki	48	59	32	27	6	3	5	4	9	7
– zagrożone jest zdrowie matki	34	47	37	30	12	10	6	4	11	9
– ciąża jest wynikiem gwałtu, kazirodztwa	46	57	27	22	10	9	6	5	11	7
– wiadomo, że dziecko urodzi się upośledzone	24	34	29	26	20	16	10	9	17	15
– kobieta jest w ciężkiej sytuacji materialnej	6	7	8	13	39	36	36	36	11	8
– kobieta jest w trudnej sytuacji osobistej	5	5	8	12	34	37	41	37	12	9
– kobieta po prostu nie chce mieć dziecka	4	5	9	9	22	23	54	55	11	8

Wyraźnie widać, że największą zmianą jest znacznie wyższy odsetek osób zdecydowanie popierających prawo do przerywania ciąży w okolicznościach przewidzianych w ustawie. Jednocześnie w tych samych przypadkach zmalała liczba respondentów odpowiadających „raczej tak” i „trudno powiedzieć”, co wskazuje na umocnienie się w poglądach tych osób, które już wcześniej skłonne były dopuszczać aborcję w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia matki, gwałtu, kazirodztwa oraz upośledzenia płodu. Można też zauważyć niewielkie zmniejszenie się liczby przeciwników przerywania ciąży w tych przypadkach.

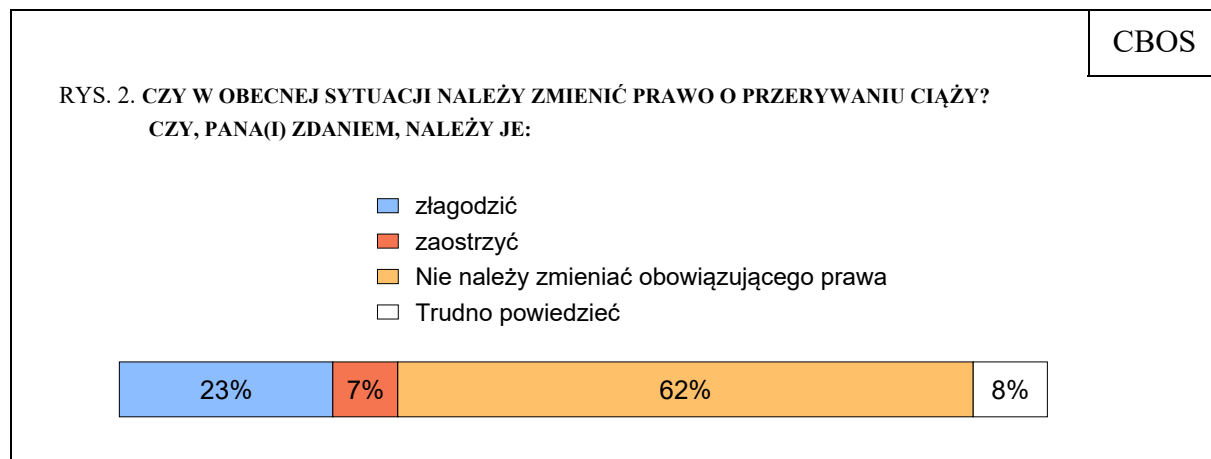
Przesunięcie opinii w kierunku zdecydowanego poparcia prawa do aborcji jest jednakowo duże w przypadku każdej z okoliczności przewidzianych w ustawie (od 10 do 12 punktów procentowych), niezależnie od ogólnego poparcia ich słuszności. Przypomnijmy, że najpowszechniej dopuszczana jest aborcja, gdy zagrożone jest życie matki (86%); znacznie bardziej kontrowersyjne jest przerywanie ciąży w sytuacji, gdy wiadomo, że dziecko urodzi się upośledzone (dopuszcza je 60% respondentów). Mimo wyraźnej różnicy w poziomie ogólnego poparcia, wzrost wskazań „zdecydowanie tak” jest w zasadzie taki sam. Można więc sądzić, że jest to przede wszystkim wyraz poparcia dla istniejącej ustawy.

Można również zaobserwować wzrost poparcia dla prawa do przerywania ciąży w przypadku ciężkiej sytuacji materialnej lub osobistej kobiety. Nie jest on jednak tak zdecydowany (dotyczy głównie odpowiedzi „raczej tak”) jak w przypadkach przewidzianych w obowiązującej ustawie. Jediną kategorią, w której w stosunku do marca nie nastąpiła żadna istotna zmiana, jest dopuszczalność aborcji w sytuacji, gdy kobieta po prostu nie chce mieć dziecka.

Interesujący jest także spadek liczby badanych wybierających odpowiedź „trudno powiedzieć”, prawie jednakowy we wszystkich kategoriach. We wcześniejszych analizach przyjmowaliśmy, że jest to odpowiedź wyrażająca postawę ambiwalentną, a więc przyzwolenie na aborcję w niektórych przypadkach. Tym wyraźniej więc widać, że główną przyczyną zmian jest utwierdzenie się w przekonaniach tych osób, które już wcześniej dopuszczały przerywanie ciąży.

CZY NALEŻY ZMIENIĆ PRAWO O PRZERYWANIU CIĄŻY?

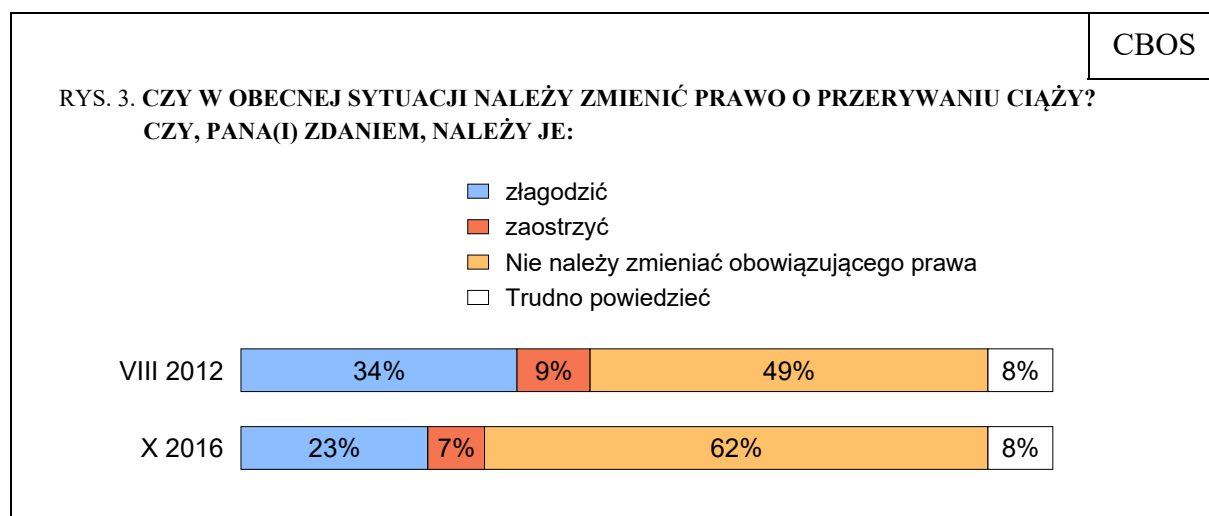
Obowiązująca obecnie ustawa zezwala na przerywanie ciąży, gdy stanowi ona zagrożenie dla życia lub zdrowia matki, gdy powstała ona w wyniku czynu zabronionego, np. gwałtu, kazirodztwa, gdy istnieje duże prawdopodobieństwo ciężkiego i nieodwracalnego upośledzenia płodu albo nieuleczalnej choroby zagrażającej jego życiu. Przypomnieliśmy to respondentom przed zadaniem im pytania, czy należałoby zmienić prawo aborcyjne. Zdecydowana większość badanych (62%) opowiedziała się za utrzymaniem *status quo* twierdząc, że nie należy zmieniać obowiązującej ustawy. Mniej niż jedna czwarta respondentów (23%) uważa, że prawo o przerywaniu ciąży powinno zostać zliberalizowane, a stosunkowo nieliczni (7%) woleliby, by zostało zaostrzone.

Postulat liberalizacji prawa o przerywaniu ciąży ma najwięcej zwolenników wśród osób nieuczestniczących w praktykach religijnych (46%) i określających swoje poglądy polityczne jako lewicowe (35%). Badani uważający się za głęboko wierzących zdecydowanie najczęściej opowiadają się za zaostrzeniem przepisów (24%). Zauważalny jest też wpływ wieku – największymi zwolennikami obowiązującej ustawy są najmłodsi respondenci, podczas gdy osoby w średnim wieku i starsze częściej niż przeciętnie opowiadają się za zmianą – liberalizacją lub zaostrzeniem przepisów (zob. tabele aneksowe).

Co istotne, opinie kobiet w wieku poniżej 50 lat, a więc grupy bezpośrednio najbardziej zainteresowanej, w niewielkim stopniu odbiegają od opinii wśród ogółu. Zdecydowana ich większość (69%) popiera zachowanie ustawy w jej obecnym kształcie. Nieco rzadziej niż ogół badanych są one skłonne postulować liberalizację (17%), podczas gdy poparcie dla zaostrzenia ustawy pozostaje na poziomie równie niskim jak wśród ogółu respondentów (6%).

Podobnie jak w przypadku opinii o dopuszczalności aborcji w konkretnych sytuacjach, również w kwestii oceny kompromisu aborcyjnego interesujące jest porównanie wyników badania tegorocznego z wcześniejszymi. To samo pytanie zadaliśmy w sierpniu 2012 roku. W ciągu czterech lat znacząco wzrosło poparcie dla utrzymania *status quo* (z 49% do 62%). W 2012 roku ponad jedna trzecia badanych opowiadała się za liberalizacją prawa o przerywaniu ciąży (34%), natomiast obecnie jest to mniej niż jedna czwarta respondentów (23%). Udział zwolenników zaostrzenia ustawy, grupy zdecydowanie najmniej licznej, pozostał na niemal niezmiennym poziomie (spadek z 9% do 7%).

W porównaniu z wcześniejszymi badaniami dotyczącymi stosunku do kwestii aborcji zauważalne są dwie istotne zmiany.

Po pierwsze, wyraźniej niż wcześniej widać ogólne poparcie dla ustawy w obowiązującym kształcie. Większość respondentów (62%) popiera jej utrzymanie, a jedynie około jednej trzeciej chciałoby zmiany, przy czym 23% opowiada się za liberalizacją, a 7% za zaostrzeniem. Także w ocenach dopuszczalności przerywania ciąży w konkretnych przypadkach widać wyraźną zgodność społecznych opinii z obecnymi przepisami. Poparcie dla możliwości aborcji w przypadkach dopuszczonych przez ustawę jest prawie powszechne (około 80%, z wyjątkiem sytuacji ewentualnego upośledzenia płodu, kiedy wynosi 60%). Co więcej, zwolennicy ustawy w obecnym kształcie umocnili się w swoich poglądach, wyrażają swoje stanowisko w sposób bardziej zdecydowany, co jest zapewne efektem niedawnej publicznej debaty na ten temat. Można więc powiedzieć, że obecna ustawa odzwierciedla społeczne nastawienie do kwestii aborcji.

Po drugie, poparcie dla możliwości przerywania ciąży w okolicznościach nieprzewidzianych w obecnej ustawie wyrażane jest przez zdecydowaną mniejszość badanych (maksymalnie 20%), ale także w tych kategoriach można zaobserwować wzrost. Nie jest on tak wyraźny jak chęć obrony istniejącego kompromisu, ale również w przypadku trudnej sytuacji osobistej i, szczególnie, materialnej kobiety przyzwolenie na aborcję wzrosło w stosunku do marca 2016 roku i listopada 2012. Niezmiennie najmniejsze jest zrozumienie dla aborcji z powodu niechęci do posiadania dzieci (dopuszcza ją 14% badanych).

#

Opracował

Antoni GŁOWACKI

A N E K S

Tabela 1

		Jak Pan(i) sądzi, czy przerywanie ciąży powinno być dopuszczalne przez prawo, gdy zagrożone jest życie matki?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		86	7	7	929
Płeć	Mężczyźni	86	6	8	440
	Kobiety	87	8	5	490
Wiek	18-24 lata	82	16	1	72
	25-34	86	5	9	180
	35-44	90	6	4	176
	45-54	88	3	9	140
	55-64	92	5	3	168
	65 lat i więcej	79	11	10	194
Miejsce zamieszkania	Wieś	85	8	8	368
	Miasto do 19 999	83	6	11	126
	20 000 - 99 999	86	11	3	189
	100 000 - 499 999	88	6	6	149
	500 000 i więcej mieszk.	97		3	97
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	74	16	10	186
	Zasadnicze zawodowe	88	5	7	225
	Średnie	89	6	5	284
	Wyższe	92	3	5	234
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	92	5	3	105
	Średni personel, technicy	86	6	8	33
	Pracownicy adm.-biurowi	94	3	2	56
	Pracownicy usług	75	12	13	62
	Robotnicy wykwalifikowani	89	5	7	102
	Robotnicy niewykwalifik.	90	10		36
	Rolnicy	89	7	4	49
	Pracujący na własny rach.	95	2	4	46
	Bezrobotni	87	3	11	37
	Emeryci	82	10	9	216
	Renciści	87	5	8	58
	Uczniowie i studenci	79	16	5	40
	Gospodynie domowe i inni	88	5	6	91
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	88	7	5	118
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	93	3	4	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	88	6	6	239
	prywatnym gosp. rolnym	90	6	4	52
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	77	10	13	104
	Od 650 zł do 999 zł	89	6	4	141
	Od 1000 zł do 1399 zł	86	9	5	174
	Od 1400 zł do 1999 zł	90	6	4	139
	2000 zł i więcej	95	3	2	144
Ocena własnych war. mater.	Złe	84	7	10	83
	Średnie	86	7	7	368
	Dobre	88	7	5	478
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	65	29	6	58
	Raz w tygodniu	85	7	8	437
	1-2 razy w miesiącu	88	7	5	143
	Kilka razy w roku	93	3	4	199
	W ogóle nie uczestniczy	95	1	4	77
Poglądy polityczne	Lewica	96		4	134
	Centrum	90	3	6	247
	Prawica	80	14	6	286
	Trudno powiedzieć	85	7	8	253

Tabela 2

		Jak Pan(i) sądzi, czy przerywanie ciąży powinno być dopuszczalne przez prawo, gdy zagrożone jest zdrowie matki?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		77	14	9	931
Płeć	Mężczyźni	79	13	9	440
	Kobiety	76	15	9	491
Wiek	18-24 lata	79	17	4	72
	25-34	75	14	12	180
	35-44	80	14	6	176
	45-54	79	12	10	141
	55-64	83	13	4	168
	65 lat i więcej	71	16	13	194
Miejsce zamieszkania	Wieś	75	16	10	369
	Miasto do 19 999	73	11	16	126
	20 000 - 99 999	78	15	7	189
	100 000 - 499 999	81	15	4	149
	500 000 i więcej mieszk.	85	8	7	97
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	67	23	10	186
	Zasadnicze zawodowe	77	13	10	226
	Średnie	81	11	8	285
	Wyższe	80	12	7	234
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	76	15	9	105
	Średni personel, technicy	78	9	13	33
	Pracownicy adm.-biurowi	86	9	5	56
	Pracownicy usług	72	16	12	62
	Robotnicy wykwalifikowani	86	7	7	102
	Robotnicy niewykwalifik.	83	15	3	36
	Rolnicy	69	21	9	51
	Pracujący na własny rach.	86	9	5	46
	Bezrobotni	79	10	10	37
	Emeryci	75	14	11	217
	Renciści	72	16	12	58
	Uczniowie i studenci	69	29	2	40
	Gospodynie domowe i inni	78	15	7	91
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	79	14	7	118
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	81	8	11	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	82	11	7	239
	prywatnym gosp. rolnym	70	21	9	53
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	73	16	11	104
	Od 650 zł do 999 zł	78	12	10	141
	Od 1000 zł do 1399 zł	73	21	5	174
	Od 1400 zł do 1999 zł	81	13	6	139
	2000 zł i więcej	87	8	5	144
Ocena własnych war. mater.	Złe	71	15	14	83
	Średnie	80	12	8	368
	Dobre	77	15	8	480
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	45	43	12	60
	Raz w tygodniu	73	16	10	437
	1-2 razy w miesiącu	84	11	5	143
	Kilka razy w roku	86	8	7	199
	W ogóle nie uczestniczy	94	1	5	77
Poglądy polityczne	Lewica	91	3	6	134
	Centrum	85	10	6	247
	Prawica	66	25	9	286
	Trudno powiedzieć	76	11	12	254

Tabela 3

		Jak Pan(i) sądzi, czy przerywanie ciąży powinno być dopuszczalne przez prawo, gdy ciąża jest wynikiem gwałtu, kazirodztwa?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		79	14	7	931
Płeć	Mężczyźni	79	13	8	441
	Kobiety	78	14	7	490
Wiek	18-24 lata	79	18	3	71
	25-34	81	13	6	182
	35-44	84	9	6	176
	45-54	81	9	9	141
	55-64	80	14	5	167
	65 lat i więcej	68	20	12	194
Miejsce zamieszkania	Wieś	78	14	8	371
	Miasto do 19 999	72	14	14	126
	20 000 - 99 999	80	15	5	188
	100 000 - 499 999	77	15	8	149
	500 000 i więcej mieszk.	90	7	3	97
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	65	25	10	186
	Zasadnicze zawodowe	80	11	9	227
	Średnie	84	9	7	284
	Wyższe	83	13	4	233
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	84	14	2	105
	Średni personel, technicy	82	10	8	33
	Pracownicy adm.-biurowi	85	8	7	56
	Pracownicy usług	78	11	11	63
	Robotnicy wykwalifikowani	85	8	7	102
	Robotnicy niewykwalifik.	88	9	4	37
	Rolnicy	81	12	8	51
	Pracujący na własny rach.	78	10	11	45
	Bezrobotni	85	9	6	37
	Emeryci	69	20	10	216
	Renciści	67	21	12	58
	Uczniowie i studenci	84	16		39
	Gospodynie domowe i inni	82	13	5	91
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	81	11	8	118
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	89	7	3	83
	sekt. prywat. poza rolnict.	82	11	7	240
	prywatnym gosp. rolnym	82	11	7	53
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	76	13	11	105
	Od 650 zł do 999 zł	81	14	5	140
	Od 1000 zł do 1399 zł	75	16	8	174
	Od 1400 zł do 1999 zł	83	10	7	139
	2000 zł i więcej	85	11	3	144
Ocena własnych war. mater.	Złe	78	10	12	83
	Średnie	78	14	8	366
	Dobre	80	14	6	482
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	47	45	8	60
	Raz w tygodniu	73	17	10	435
	1-2 razy w miesiącu	86	9	6	144
	Kilka razy w roku	91	5	4	199
	W ogóle nie uczestniczy	96	2	2	77
Poglądy polityczne	Lewica	92	2	6	134
	Centrum	87	7	6	247
	Prawica	66	27	7	285
	Trudno powiedzieć	78	11	10	256

Tabela 4

		Jak Pan(i) sądzi, czy przerywanie ciąży powinno być dopuszczalne przez prawo, gdy wiadomo, że dziecko urodzi się upośledzone?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		60	25	15	929
Płeć	Mężczyźni	61	23	16	440
	Kobiety	59	26	15	489
Wiek	18-24 lata	57	33	10	72
	25-34	63	24	13	181
	35-44	64	24	12	176
	45-54	64	20	16	141
	55-64	61	24	15	166
	65 lat i więcej	51	27	23	193
Miejsce zamieszkania	Wieś	55	26	19	369
	Miasto do 19 999	58	21	21	126
	20 000 - 99 999	64	25	11	188
	100 000 - 499 999	60	28	12	149
	500 000 i więcej mieszk.	71	19	10	96
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	48	35	17	186
	Zasadnicze zawodowe	58	20	22	226
	Średnie	63	21	16	283
	Wyższe	68	24	7	233
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	65	30	5	105
	Średni personel, technicy	73	10	17	33
	Pracownicy adm.-biurowi	68	17	15	56
	Pracownicy usług	57	24	19	63
	Robotnicy wykwalifikowani	71	14	14	102
	Robotnicy niewykwalifik.	69	19	12	37
	Rolnicy	55	34	11	51
	Pracujący na własny rach.	51	24	25	46
	Bezrobotni	68	22	11	37
	Emeryci	51	26	23	214
	Renciści	52	34	14	57
	Uczniowie i studenci	56	32	12	40
	Gospodynie domowe i inni	61	27	12	90
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	62	21	18	118
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	78	12	9	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	63	24	14	241
	prywatnym gosp. rolnym	57	32	10	53
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	55	31	14	105
	Od 650 zł do 999 zł	56	31	13	141
	Od 1000 zł do 1399 zł	51	26	23	173
	Od 1400 zł do 1999 zł	72	15	13	138
	2000 zł i więcej	73	20	7	144
Ocena własnych war. mater.	Złe	51	24	25	82
	Średnie	62	21	17	365
	Dobre	60	27	13	482
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	26	55	18	59
	Raz w tygodniu	49	32	19	436
	1-2 razy w miesiącu	70	16	14	144
	Kilka razy w roku	76	14	10	198
	W ogóle nie uczestniczy	90	3	8	77
Poglądy polityczne	Lewica	82	7	11	134
	Centrum	70	16	13	247
	Prawica	40	44	17	285
	Trudno powiedzieć	60	21	18	254

Tabela 5

		Jak Pan(i) sądzi, czy przerywanie ciąży powinno być dopuszczalne przez prawo, gdy kobieta jest w ciężkiej sytuacji materialnej?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		20	72	8	930
Płeć	Mężczyźni	20	73	7	440
	Kobiety	20	71	8	491
Wiek	18-24 lata	18	77	5	72
	25-34	18	76	6	181
	35-44	10	81	9	176
	45-54	23	70	7	139
	55-64	25	66	8	168
	65 lat i więcej	24	66	9	195
Miejsce zamieszkania	Wieś	15	76	8	369
	Miasto do 19 999	15	74	11	126
	20 000 - 99 999	23	69	9	190
	100 000 - 499 999	20	72	7	149
	500 000 i więcej mieszk.	37	62	2	97
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	22	68	10	185
	Zasadnicze zawodowe	20	71	9	228
	Średnie	19	74	7	283
	Wyższe	21	74	5	234
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	19	78	3	105
	Średni personel, technicy	9	88	3	33
	Pracownicy adm.-biurowi	15	79	6	56
	Pracownicy usług	24	63	13	63
	Robotnicy wykwalifikowani	23	74	3	102
	Robotnicy niewykwalifik.	20	76	5	37
	Rolnicy	10	84	5	51
	Pracujący na własny rach.	19	66	16	45
	Bezrobotni	16	77	7	37
	Emeryci	25	64	11	217
	Renciści	23	60	17	58
	Uczniowie i studenci	21	73	6	40
	Gospodynie domowe i inni	14	82	4	88
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	17	78	6	118
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	19	75	6	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	22	71	7	240
	prywatnym gosp. rolnym	10	85	5	53
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	22	68	10	103
	Od 650 zł do 999 zł	20	77	3	141
	Od 1000 zł do 1399 zł	15	78	7	174
	Od 1400 zł do 1999 zł	29	66	5	139
	2000 zł i więcej	24	72	5	144
Ocena własnych war. mater.	Złe	28	66	6	83
	Średnie	21	69	10	365
	Dobre	18	76	7	483
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	4	92	4	60
	Raz w tygodniu	13	79	8	437
	1-2 razy w miesiącu	25	65	10	144
	Kilka razy w roku	29	64	7	198
	W ogóle nie uczestniczy	42	53	5	77
Poglądy polityczne	Lewica	38	53	9	136
	Centrum	23	70	8	247
	Prawica	9	87	5	286
	Trudno powiedzieć	20	68	11	254

Tabela 6

		Jak Pan(i) sądzi, czy przerywanie ciąży powinno być dopuszczalne przez prawo, gdy kobieta jest w trudnej sytuacji osobistej?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		17	74	9	932
Płeć	Mężczyźni	15	77	8	440
	Kobiety	18	73	9	492
Wiek	18-24 lata	12	84	5	72
	25-34	10	83	7	181
	35-44	13	79	8	176
	45-54	18	72	10	140
	55-64	25	66	8	168
	65 lat i więcej	21	67	12	195
Miejsce zamieszkania	Wieś	11	79	10	370
	Miasto do 19 999	11	79	10	126
	20 000 - 99 999	21	73	6	190
	100 000 - 499 999	18	71	11	149
	500 000 i więcej mieszk.	37	59	3	97
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	14	74	11	186
	Zasadnicze zawodowe	18	72	10	228
	Średnie	16	76	8	283
	Wyższe	19	75	6	234
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	16	81	4	105
	Średni personel, technicy	8	83	9	33
	Pracownicy adm.-biurowi	18	79	3	56
	Pracownicy usług	17	70	13	63
	Robotnicy wykwalifikowani	13	76	11	102
	Robotnicy niewykwalifik.	31	67	2	37
	Rolnicy	6	92	2	51
	Pracujący na własny rach.	20	70	10	45
	Bezrobotni	14	78	8	37
	Emeryci	20	67	13	217
	Renciści	24	61	15	58
	Uczniowie i studenci	10	83	6	40
	Gospodynie domowe i inni	15	81	5	90
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	14	77	10	118
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	22	71	8	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	17	76	6	240
	prywatnym gosp. rolnym	6	92	2	53
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	12	82	7	105
	Od 650 zł do 999 zł	17	76	7	141
	Od 1000 zł do 1399 zł	13	79	8	174
	Od 1400 zł do 1999 zł	26	64	10	139
	2000 zł i więcej	22	74	4	144
Ocena własnych war. mater.	Złe	25	68	8	83
	Średnie	19	71	11	366
	Dobre	14	79	7	483
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	4	91	5	60
	Raz w tygodniu	10	80	10	437
	1-2 razy w miesiącu	21	70	9	144
	Kilka razy w roku	24	68	8	199
	W ogóle nie uczestniczy	40	56	5	77
Poglądy polityczne	Lewica	32	60	8	136
	Centrum	20	71	9	247
	Prawica	8	86	6	286
	Trudno powiedzieć	15	73	12	255

Tabela 7

		Jak Pan(i) sądzi, czy przerywanie ciąży powinno być dopuszczalne przez prawo, gdy kobieta po prostu nie chce mieć dziecka?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		14	78	8	934
Płeć	Mężczyźni	14	80	7	441
	Kobiety	13	77	9	493
Wiek	18-24 lata	9	91		72
	25-34	9	82	8	182
	35-44	11	85	4	176
	45-54	16	74	10	141
	55-64	20	71	9	168
	65 lat i więcej	14	74	12	195
Miejsce zamieszkania	Wieś	9	84	8	371
	Miasto do 19 999	9	79	13	126
	20 000 - 99 999	15	76	9	191
	100 000 - 499 999	18	75	8	149
	500 000 i więcej mieszk.	29	70	1	97
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	10	80	10	186
	Zasadnicze zawodowe	12	77	11	228
	Średnie	12	81	7	286
	Wyższe	20	75	5	234
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	19	79	2	105
	Średni personel, technicy	8	85	7	33
	Pracownicy adm.-biurowi	17	79	4	56
	Pracownicy usług	4	79	17	63
	Robotnicy wykwalifikowani	12	82	6	102
	Robotnicy niewykwalifik.	22	78		37
	Rolnicy	5	93	2	51
	Pracujący na własny rach.	19	74	7	46
	Bezrobotni	12	79	9	37
	Emeryci	16	73	12	218
	Renciści	13	68	19	58
	Uczniowie i studenci	10	90		40
	Gospodynie domowe i inni	13	81	6	91
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	11	79	10	118
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	17	79	5	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	16	80	4	241
	prywatnym gosp. rolnym	6	92	2	53
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	10	84	7	105
	Od 650 zł do 999 zł	14	81	4	141
	Od 1000 zł do 1399 zł	8	83	9	175
	Od 1400 zł do 1999 zł	14	76	10	139
	2000 zł i więcej	21	76	3	145
Ocena własnych war. mater.	Złe	17	71	11	83
	Średnie	15	75	11	368
	Dobre	12	83	5	483
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		94	6	60
	Raz w tygodniu	7	85	8	438
	1-2 razy w miesiącu	15	75	10	144
	Kilka razy w roku	23	69	8	199
	W ogóle nie uczestniczy	37	60	3	77
Poglądy polityczne	Lewica	30	64	5	136
	Centrum	16	75	9	247
	Prawica	5	90	4	286
	Trudno powiedzieć	11	77	12	256

Tabela 8

		Czy w obecnej sytuacji należy zmienić prawo o przerywaniu ciąży? Czy, Pana(i) zdaniem, należy je:				Liczba osób
		złagodzić	zaostrzyć	Nie należy zmieniać obowiązującego prawa	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		23	7	62	8	933
Płeć	Mezcyźni	23	7	61	9	440
	Kobiety	22	7	62	8	493
Wiek	18-24 lata	12	7	76	6	72
	25-34	20	7	66	7	182
	35-44	16	8	67	9	176
	45-54	29	5	60	6	141
	55-64	28	5	61	6	167
	65 lat i więcej	26	9	51	14	195
Miejsce zamieszkania	Wieś	21	8	62	9	370
	Miasto do 19 999	15	9	64	13	126
	20 000 - 99 999	26	7	60	6	191
	100 000 - 499 999	22	6	64	8	149
	500 000 i więcej mieszk.	34	4	58	4	97
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	21	10	55	14	186
	Zasadnicze zawodowe	25	9	59	7	227
	Średnie	24	5	63	8	286
	Wyższe	20	6	68	5	234
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	21	6	70	2	105
	Średni personel, technicy	9	7	58	25	33
	Pracownicy adm.-biurowi	15	1	76	8	56
	Pracownicy usług	20	12	59	9	63
	Robotnicy wykwalifikowani	26	4	62	8	102
	Robotnicy niewykwalifik.	26	8	64	3	37
	Rolnicy	20	15	65	1	51
	Pracujący na własny rach.	23	10	60	7	46
	Bezrobotni	26	5	66	3	37
	Emeryci	29	7	52	12	217
	Renciści	26	11	48	14	58
	Uczniowie i studenci	8	5	77	10	40
	Gospodynie domowe i inni	23	6	68	3	91
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	16	8	65	12	118
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	22	3	68	7	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	23	7	64	5	241
	prywatnym gosp. rolnym	21	14	64	1	53
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	23	10	59	8	105
	Od 650 zł do 999 zł	20	9	66	5	141
	Od 1000 zł do 1399 zł	22	7	62	8	175
	Od 1400 zł do 1999 zł	27	8	60	5	139
	2000 zł i więcej	27	7	59	7	145
Ocena własnych war. mater.	Złe	25	10	57	7	83
	Średnie	27	5	58	9	367
	Dobre	19	8	66	7	483
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	16	24	53	7	60
	Raz w tygodniu	17	8	65	10	438
	1-2 razy w miesiącu	19	8	68	5	143
	Kilka razy w roku	30	3	61	6	199
	W ogóle nie uczestniczy	46	1	48	4	77
Poglądy polityczne	Lewica	35	3	59	4	136
	Centrum	25	2	68	5	247
	Prawica	18	14	60	8	286
	Trudno powiedzieć	19	7	60	14	256